

[Landbrugsministeren.]

Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at medens der i 1960 fandtes ca. 196.000 selvstændige landbrugsbedrifter, er dette antal i tiden indtil 1965 ifølge en opgørelse fra det statistiske departement reduceret med ca. 19.000 til ca. 177.000 ejendomme. Der er således i disse år sket en betydelig nedgang i antallet af selvstændige bedrifter ved sammenlægning og samdrift, selv om også et stort antal ejendomme er nedlagt ved jordernes indtagelse til by- og industrimæssige formål og lignende.

Under debatten om landbrugets strukturproblemer er det imidlertid fra forskellig side fremhævet, at den almindelige teknisk-økonomiske udvikling i retning af voksende økonomiske enheder vil gøre fortsatte strukturændringer i form af voksende bedriftsstørrelse påkrævede, og at mulighederne for tilpasning af ejendomsstrukturen fremdeles er for begrænsede i forhold til tidens behov.

Landbokommissionen har under sine forhandlinger haft for øje at skabe grundlag for en tidssvarende lovgivning om landbrugsejendomme, idet der i forbindelse hermed er foretaget en gennemgang af de gældende lovbestemmelser med henblik på en almindelig revision af loven.

Forslaget tager sigte på at skabe retsregler, der på den ene side giver væsentlig friere muligheder end før for ændringer i landbrugets strukturforhold, for så vidt angår ejendommenes antal, størrelser og driftsformer, og som på den anden side sikrer mulighed for at bevare det personlige selveje som den herskende besiddelsesform inden for landbruget.

Idet jeg i øvrigt henviser til betænkningen og de udførlige bemærkninger til lovforslaget, skal jeg herefter omtale de vigtigste bestemmelser i forslaget, samt på hvilke punkter forslaget indeholder ændringer i forhold til den nuværende lovgivning.

Ved en landbrugsejendom forstås i dag en ejendom med et areal på mindst 1 ha og et grundbeløb på mindst 2.000 kr. Ved lovforslaget foreslås landbrugspligten afgrænset og fikseret til de ejendomme, der i matriklen er noteret som landbrugsejendomme, samt de arealer, der — uden at være noteret — ved den seneste ejendoms-vurdering er vurderet under en sådan ejen-

dom. Man opnår herved at få en administrativt klar og enkel afgrænsning af, hvad der forstås ved en landbrugsejendom. Efter forslaget vil endvidere nye ejendomme blive noteret som landbrugsejendomme, såfremt de har et tilliggende på mindst 2 ha og i øvrigt opfylder betingelserne for at kunne noteres.

Efter den hidtidige lov indebar landbrugspligten, at der på en landbrugsejendom skulle være såvel beboelses- som avlsbygninger, at jorden skulle drives af beboere af ejendommen, og at ejendommen skulle være forsynet med inventar, avl og eventuelt besætning. Nu er landbrugspligten i princippet foreslået udformet som en pligt, der i højere grad end før hviler på den jord, der hører til landbrugsejendomme, og kravet om avlsbygninger og om driftstilbehør m. v. er forladt. Landbrugspligten skal herefter særlig sikre, at de dyrkbare jorder udnyttes jordbrugsmæssigt, og at jorderne ikke uden til-ladelse tages i brug til anden end jordbrugsmæssig anvendelse. Det skal i denne forbindelse fremhæves, at den foreslåede udformning ikke tager sigte på at ændre den nugældende praksis, hvorefter de hensyn, der taler for at bevare landbrugsjorden, sædvanligvis viger, når samfundsmæssige grunde taler for, at jorden overgår til ikke-landbrugsmæssig anvendelse, d. v. s. når dette sker som led i en udvikling, der er godkendt af planlægningsmyndighederne.

For at undgå en forflygtigelse af landbrugsejendomsbegrebet er det anset for påkrævet i forslaget at opretholde kravet om, at der på en landbrugsejendom skal være beboelsesbygning, og at jorderne skal drives af beboere af ejendommen, medmindre ejendommen eller dens jorder efter de særlige regler i forslaget drives sammen med anden landbrugsejendom. Som jeg allerede har nævnt, blev samdrift af landbrugsejendomme ved lovændringen i 1963 tilladt i vidt omfang for et tidsrum af 8 år med mulighed for forlængelse. Baggrunden herfor var ønsket om at give mulighed for at etablere økonomiske og rationelle bedriftsstørrelser uden varigt at ændre landbrugsstrukturen. Selv om der nu efter forslaget åbnes væsentlig større muligheder for sammenlægning af landbrugsejendomme, har et flertal af kommissionens medlemmer ment, at der fremdeles bør være bestemmelser om samdrift,